

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет агротехнологій та екології
Кафедра Плодоовочівництва, виноградарства та біохімії

Силабус

Дисципліни «ПОМОЛОГІЯ»

<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=959>

Викладач

к. с. г. н., **Анна ШКІНДЕР-БАРМІНА**
<http://www.tsatu.edu.ua/hb/people/shkinder-barmina-anna-mykolajivna-4/>

Кількість кредитів ЄКТС

3

Загальна кількість годин

90

Загальний опис навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр знань та умінь з основ сортознавства, розпізнавання сортів за вираженими морфологічними ознаками, вивчення методів і техніки порівняльного оцінювання їх за господарсько-біологічними показниками (за продуктивністю, стійкістю до несприятливих умов довкілля, до шкідників і хвороб, за якістю продукції), розуміння принципів зональності в розміщенні сортів, у всебічному вивченні сортів плодових і ягідних культур з метою добору кращих за товарними, смаковими й технологічними якостями їх плодів, придатних для вирощування в конкретних агрокліматичних умовах. Вивчення основ помології дозволить майбутнім агрономам-садівникам грамотно орієнтуватися у різноманітті сортів плодових і ягідних рослин, правильно добирати кращі для масового розмноження в розсадниках і вирощування в промислових і аматорських насадженнях з урахуванням ґрунтово-кліматичних особливостей регіонів України.

Завдання дисципліни є вивчення господарсько-біологічних ознак плодових і ягідних культур та їх мінливості залежно від природних і агрокліматичних умов, походження сортів і їх вимог до агротехніки; питань підтримання сортової ідентичності існуючих сортів; інтродукції; районування сортів їх на основі виробничо-біологічного вивчення в конкретному регіоні. Це дозволить забезпечити підготовку фахівця-садовода для професійної діяльності, реалізації ним на практиці здатності розпізнавати сорти плодових культур і вміння обирати кращі з них для конкретних ґрунтово-кліматичних умов і відповідної технології вирощування з урахуванням особливостей

Політика курсу. Для забезпечення високої якості знань необхідно виконувати наступні умови: не пропускати навчальні заняття й не спізнюватися на них; систематично брати активну участь у освітньому процесі; чітко й вчасно виконувати навчальні завдання; брати активну участь у науково-дослідній роботі студентів; виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань; вчасно виконувати і здавати завдання для самостійної

роботи; відпрацьовувати пропущені заняття; дотримуватись академічної доброчесності.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Предмет помології. Мета і завдання сучасної помології. Форми і методи вивчення сортів плодових і ягідних культур.
2. Виробничо-біологічне вивчення сортів. Помологічний опис сортів. Морфологічні ознаки вегетативних органів, особливості росту та тип плодоношення рослин плодових культур.
3. Зонування садівництва. Державна реєстрація сортів. Розмноження поширених і перспективних сортів.
4. Поширені та перспективні сорти зерняткових (яблуні, груші) та кісточкових (черешні, вишні, абрикоса, персика) культур.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Методи визначення знімальної стиглості плодів.
 2. Вивчення та опис морфологічних ознак плодів сортів яблуні і груші.
 3. Вивчення та опис морфологічних ознак плодів сортів черешні, вишні, абрикоса, персика.
 4. Правила дегустації. Дегустація плодів популярних сортів яблуні.
- Захист реферату “Помологічний опис сорту”

Перелік рекомендованої літератури

1. Еремін Г.В., Исачкин А.В., Седов Е.Н. Селекция и сортоведение плодовых культур / под. ред. А.С.Татаринцева.- М.: Колос, 1993. - 288 с
2. Селекция и сортоведение плодовых и ягодных культур.- М. : Колос, 1981 - 367 с.
3. Помология в пяти томах / под общ. ред. М. В. Андриенко – К. : Урожай
4. Симиренко Л.П. Помология Том 1 Яблоня.- К.: Урожай, 1972. - 436 с.
5. Симиренко Л.П. Помология. Том 2. Груша.- Киев: Государственное издательство сельскохозяйственной литературы УССР, 1962. - 639 с.
6. Симиренко Л.П. Помология. Том 3. Косточковые породы, айва, рябина южная, кизил, мушмула, фундуки садовые и лесной лещинный орех.- Киев: Государственное издательство сельскохозяйственной литературы УССР, 1963. - 556 с.
7. Кондратенко Т.Є. Сорти яблуні для промислових і аматорських садів України / Т.Є. Кондратенко. – К.: Манускрипт-АСВ, 2010. – 400 с.
8. Кондратенко Т.Є. Загальна та часткова помологія: навчальний посібник / Т.Є.Кондратенко, Ю.Ю.Андрусик. – К. : ЦП Компрінт, 2017. – 253 с.
9. Кондратенко Т. Є. Практикум з помології.–Київ: НАУ, 2000. – 152с.
10. Матвієнко М.В Груша в Україні./ М.В Матвієнко, Р.Д Бабіна, П.В Кондратенко.– К.: Аграрна думка, 2006. – 320 с.
11. Денисюк О.Л. Абрикос / О.Л. Денисюк, Г.О. Федченкова. – К.: Урожай, 1977. – 76с.
12. Авдеев В.И. Важнейшие сортотипы абрикоса мировой селекции / В.И. Авдеев. – Оренбург: ОГУ, 1999. – 80 с.

13. Есяян Г.С. Культура абрикоса в Армении / Г.С. Есяян. – Ереван: Айастан, 1977. – 148 с.
14. Программа и методика сортоизучения плодовых, ягодных и орехоплодных культур. – Мичуринск. – 1973. – 491 с.
15. Программа и методика сортоизучения плодовых, ягодных и орехоплодных культур / Под ред. Е.Н.Седова и Т.П.Огольцовой. – Орел: Изд-во ВНИИСПК. – 1999. – 608 с.
16. Витковский В.Л. Плодовые растения мира.- СПб.: Лань, 2003. — 592 с.: ил. — (Учебники для вузов. Специальная литература). — ISBN 5-8114-0477-8.
17. Методика державного сортовипробування сільськогосподарських культур на придатність до поширення в Україні (плодові, ягідні, горіхоплідні, субтропічні, виноград та шовковиця) // Охорона прав на сорти рослин. – К.: 2005. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 161-221.
18. Широкий унифицированный классификатор СЭВ подсемейства Maloideae (родов Malus Mill., Pyrus L., Cydonia Mill.) / [Нестеров Я.С., Майорова В.И., Туз А.С. и др.] – Ленинград: ВИР.- 1986.- 32с.
19. Изучение коллекции семечковых культур и выявление сортов интенсивного типа. Метод. указания. – Л.: ВИР, 1986. – 161 с.
20. Методы изучения устойчивости к болезням косточковых культур. – Л. – 1978. – 64 с.
21. Соловьева М.А. Атлас повреждений плодовых и ягодных культур морозами / М.А. Соловьева. – К.: Урожай, 1976. – 79 с.
22. Інструкція з апробації маточних насаджень і садивного матеріалу плодкових і ягідних культур.– Київ, – 2002.– 52с

Зав. кафедри ПОВ та БХ

доц. Максим КОЛЕСНИКОВ